

شین فین* از اشتباهات اتحاد گرایان سود می برد

دو ایرلند، یک حزب

نوشته Daniel Finn نویسنده کتاب. *One Man's Terrorist. A Political History of the IRA*, Verso, Londres, 2019.

ترجمه شروین احمدی

از زمان پیروزی حزب ملی اسکاتلند (SNP) در انتخابات پارلمانی ۶ مه ۲۰۲۱، امکان استقلال اسکاتلند لندن را به خود مشغول کرده است. مقامات ادینبورگ قول داده اند که قبل از سال ۲۰۲۳ یک همه پرسی برگزار کنند. منطق گریز از مرکز در آن سوی دریای ایرلند نیز انباشته شده است، جایی که شین فین که در موضع قدرت است، قول می دهد قبل از ده سال موضوع وحدت جزیره زمرد را به همه پرسی بگذارد.

انتخابات قانونگذاری ایرلند شمالی، که در ۵ مه برگزار شد، با هیاهو و شادی ادامه دو سال پر رونقی بود که شین فین تجربه کرده است. با انتخابات عمومی فوریه ۲۰۲۰ شین فین به اولین حزب جمهوری ایرلند تبدیل شده بود و دو حزب راست میانه را که همه اهرم های کشور را مشترکا در دست داشتند - فین گائل (Fine Gael) و فیانا فیل (Fianna Fáil) - کنار زد. این حزب جدائی طلب همچنین اصلی ترین نیروی سیاسی در ایرلند شمالی، رقیب تاریخی خود، حزب اتحادگرای دمکراتیک (DUP) را کنار زد. این اولین بار از زمان ایجاد استان بریتانیایی ایرلند شمالی در سال ۱۹۲۱ است که جدایی طلبان جای

اتحادیه‌گرایان را گرفته‌اند. تحت رهبری دو زن که در جریان روند صلح دهه ۱۹۹۰ به حزب ملحق شدند، خانم مری لو مک دونالد در جمهوری ایرلند و خانم میشل اونیل در ایرلند شمالی، شین فین زندگی سیاسی ایرلندی را آنچنان دگرگون کرد که در سال ۲۰۱۹ غیرقابل تصور بنظر می‌آمد.

برای درک سرچشمه‌های این گردش پر قدرت سیاسی و درک مشکلات پیش رو، لازم است به دوره‌های بحران و بی‌حرکتی که شین فین در تاریخ اخیر خود باید بر آنها غلبه می‌کرد، بازگشت. در آستانه سقوط مالی ۲۰۰۸، به نظر می‌رسید دوران خوش بینی که توسط ارتش جمهوری خواه ایرلند (IRA) با آتش بس سال ۱۹۹۴ آغاز شده بود، در جا می‌زد. در جنوب، شین فین به موفقیت در انتخابات عمومی سال ۲۰۰۷، با ایجاد یک اتحاد حکومتی با فیانا فایل امیدوار بود. نتیجه برعکس بود و این حزب یکی از پنج کرسی خود را از دست داد. یک مقاله نویس محافظه کار در آنزمان نوشت: «در حالی که در ایرلند شمالی، شین فین اکنون حزبی است که بر اردوگاه ملی گرایان تسلط دارد، در جمهوری در منتهی الیه جناح چپ و جمهوری خواهان سرسخت طیف سیاسی قرار دارد». (۱).

در شمال، به نظر می‌رسید سال ۲۰۰۷ نویدبخش باشد. پس از مذاکرات موفقیت آمیز با حزب اتحادگرای دمکراتیک (DUP) آقای ایان پیزلی، که با توافق سنت اندروز به موفقیت دست یافته بود (که به موجب آن شین فین پذیرفت مشروعیت نیروی پلیس محلی را به رسمیت بشناسد، و DUP موافقت کرد قدرت را با ملی‌گرایان تقسیم کند)، آقای گری آدامز و مارتین مک‌گینس وارد مبارزات انتخاباتی. برای حزب خود در انتخابات پارلمانی شدند. شین فین موقعیت خود را به عنوان نیروی مسلط در اردوگاه ناسیونالیست تثبیت کرد و شکاف را با رقیب اصلی خود، حزب سوسیال دموکرات و کارگر

ماهنامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی: ژوئن ۲۰۲۲

(SDLP) افزایش داد. او موفق شد با DUP به توافق برسد و یک دولت ائتلافی تشکیل دهد که بر خلاف دولت های شکننده قبلی، تقریباً یک دهه طول کشید.

با این حال، با وجود این موفقیت ها، هدف اصلی شین فین - اتحاد مجدد ایرلند - همچنان مبهم باقی ماند. با امضای قرارداد آدینه مقدس در سال ۱۹۹۸، آقای آدامز و مک گینس به بریتانیایی ها این هدیه را اعطا کردند که قیومیت شان بر ایرلند شمالی را تا زمانی که اکثریت رأی دهندگان موافق استقلال نباشند، حفظ کنند. اما با نزدیک شدن به دهمین سالگرد این توافق، هیچ نشانه ای از چنین تغییری دیده نمی شود.

پایان تقسیم جزیره

شین فین که از تشکیل دولت در دوبلین کنار گذاشته شده بود، خود را مجبور کرد تا در کنار دشمنان دیرینه خود بر کوچکترین قلمرو بریتانیا حکومت کند، بدون اینکه امیدی به تغییر قانون اساسی داشته باشد. بر اساس مطالعه ای که کوین بین، دانشمند علوم سیاسی در مورد شین فین پس از دو انتخابات ۲۰۰۷ انجام داد، کل جنبش جمهوری خواهی با «احساس فروپاشی و پایان» (۲) دست و پنجه نرم می کرد.

پانزده سال بعد، باد تغییر مسیر داده است. در جمهوری ایرلند، امتیاز شین فین از ۱۰ درصد در سال ۲۰۱۱ به ۱۴ درصد در سال ۲۰۱۶ و سپس به ۲۴,۵ درصد در سال ۲۰۲۰ افزایش یافت. محبوبیت حزب ملی گرا که پس از همه گیری کووید-۱۹ دست نخورده باقی ماند، به آن شانس بسیار خوبی برای رهبری دولت بعدی می دهد. در سال ۲۰۲۱، نظرسنجی‌ها ۳۱ درصد از نیت‌های رای‌دهی را به آن اختصاص می داد که بسیار جلوتر از نزدیک‌ترین رقیبش، فاین گیل، بود.

در عین حال، پیوند ایرلند شمالی به بریتانیا به شدت متزلزل شده است، تا جایی که سناریوی اکثریت آرا به نفع اتحاد مجدد دو ایرلند دیگر دور از ذهن نیست. مسئولیت این تغییر وضعیت عمدتاً بر عهده رهبران حزب محافظه کار و DUP است. انتخاب‌های مخاطره‌آمیز آن‌ها در طی و پس از رفراندوم برگزیت ۲۰۱۶ باعث دو دستگی اردوگاه اتحادگرایان و ایجاد موانع گمرکی در دریای ایرلند داشت (۳). DUP که با رای صندوق‌های سیلی خورد و از پیروزی شین فین تحقیر شد، تاوان اشتباهات خود را گران پرداخت.

با این حال، هم در شمال و هم در جنوب، این نقطه عطف سیاسی دلیل عمیق تری دارد که به بحران سال ۲۰۰۸ و عوارض ده ساله ریاضت اقتصادی پس از آن مرتبط است. این امر به ویژه در جمهوری ایرلند آشکار است، جایی که پیامدهای اجتماعی رکود تا حد زیادی به بی‌اعتباری احزاب راست میانه کمک کرده است. در ایرلند شمالی، تأثیر بحران مالی جهانی باعث شده است که برخی از رهبران لندن، مانند بوریس جانسون، برای پیروزی برگزیت مبارزه کنند و بی‌ثباتی سیاسی را از مرکز بریتانیا به اطراف آن گسترش دهند.

بدون این تحول بزرگ سیاسی، شین فین موقعیت مطلوبی را که امروز از آن برخوردار است به دست نمی آورد. البته به شرطی که از فرصتی که برایش پیش آمده بود استفاده می کرد. بیشتر احزاب یا رهبران معترض اروپایی که با بحران سال ۲۰۰۸ به خط مقدم صحنه سیاسی سوق داده شده بودند، زمانی که شین فین محافظه کاران را در دوبلین شکست داد، جایگاه خود را از دست داده بودند.

هدف اصلی شین فین پایان دادن به جدایی دو ایرلند است. این اشتیاق برای اتحاد در چشم انداز سیاسی ایرلند غیرعادی نیست. شین فین آن را با SDLP که مهم‌ترین حزب ملی‌گرا در ایرلند شمالی قبل از کنار گذاشتن سلاح‌هایش بود، و همچنین با تشکل‌های دولتی سنتی ایرلند جنوبی، در درجه اول فین گائل (Fine Gael)، فیانا فیل (Fianna Fáil) و حزب کارگر، به اشتراک می‌گذارد.

قبل از اینکه شین فین وارد روند صلح دهه ۱۹۹۰ شود، به راحتی می‌شد مشخص کرد که این حزب چه تفاوتی با دیگر شاخه‌های ناسیونالیسم ایرلندی، اعم از شمالی و جنوبی دارد. اولاً، این حزب معتقد بود که حمایت اکثریت مردم پیش‌نیاز تغییر قانون اساسی در ایرلند شمالی نیست. دوم آنکه، از مشروعیت آنچیزی دفاع می‌کرد که IRA آن را مبارزه مسلحانه و مخالفانش تروریسم می‌نامیدند.

توافق آدینه مقدس این اختلافات در مواضع را محو کرده است. شین فین با پیوستن به روند صلح، گروه‌های جمهوری‌خواه مخالف را که حاضر به زمین گذاشتن سلاح‌های خود نبودند، محکوم کرد. او با اکراه از سرویس پلیس جدید ایرلند شمالی (PSNI) حمایت کرد و از حامیانش خواست تا در تلاشی مشترک برای جلوگیری از خشونت شبه نظامی با مجریان قانون همکاری کنند.

توافقنامه آدینه مقدس که به غیرقانونی کردن خشونت به عنوان یک شیوه عمل سیاسی قانع نبود، خط سنتی جمهوری خواهان را باطل کرد که بر اساس آن اکثریت ناسیونالیست در تمامی ایرلند(شمال و جنوب) باید بر اکثریت اتحاد گرا در ایرلند شمالی غالب شود. در بخش اول این سند که به مسائل مربوط به قانون اساسی اختصاص دارد، وحدت ایرلند به عنوان یک خواست مشروع توصیف شده است، اما تنها با توافق اکثریت مردم ایرلند شمالی این امر می تواند انجام شود.

شین فین با این اصل کنار آمده است که برای پایان دادن به تجزیه کشور، باید اکثریت آرا را در شمال از طریق همه پرسی به دست آورد. این امر، حزب را در همان خط سیاسی ای قرار می دهد که رقبای میانه روتر ناسیونالیست اش. با این وجود، «ایرلندی بودن» بدون مرز آن، که در هر دو قلمرو گسترده شده است، همچنان آن را به وضوح از فیانا فایل (Fianna Fáil) در جنوب یا SDLP در شمال متمایز می کند. همه چیز نشان می دهد که یک دولت تحت رهبری شین فین با جدیتی که فیانا فایل هرگز نشان نداده است، هدف اتحاد دو ایرلند را دنبال خواهد کرد.

حضور پررنگ شین فین در دو پارلمان ایرلند یک واقعیت سیاسی جدید را تشکیل می دهد. در شکل مدرن خود، حزب تنها در اوایل دهه ۱۹۸۰ شروع به خارج شدن از مدار IRA کرد. سپس خود را به عنوان دومین حزب ناسیونالیست در ایرلند شمالی و به عنوان حزب چهارم همه گرایش ها تثبیت کرد.

آقای آدامز می خواست جایگاه قوی خود را در شمال با حضور سیاسی در جنوب ترکیب کند، اما مبارزات شین فین در جمهوری ایرلند قبل از تسلیم شدن IRA تأثیر چندانی نداشت. در سال ۱۹۹۷، این حزب ۲،۵ درصد آرا و اولین کرسی خود را (از ۱۷۰ کرسی) در دایل، پارلمان جمهوری به دست آورد. در همان سال، او دو کرسی از هجده کرسی اختصاص داده شده به ایرلند شمالی در مجلس وست مینستر را به با کسب ۱۶ درصد رای در انتخابات به دست آورد. شین فین پس از آن خود را در موقعیتی قوی برای پیش بردن خواست استقلال یافت. هنگامی که خود را از زیر بار حمایت از کمپین جدید و بسیار نامحبوب IRA رها کرد، به بلای SDLP، تنها رقیب اش تبدیل شد. این حزب با حمایت یک پایگاه نظامی مستحکم، رهبری متحد و پیامی روشن، متشکل از درخواست برای اتحاد مجدد هر زمان که فرصت داشته باشد، بدون مشکل موفق می شود اکثریت ملی گرایان را متقاعد کند که به بهترین وجه می تواند از منافع آنها در مذاکرات صلح دفاع کند. و در نظام سیاسی جدیدی که به وجود آمده است. از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۷، میانگین رای انتخاباتی شین فین ۲۶ درصد بوده است. امسال به ۲۹ درصد رسیده است.

در جمهوری ایرلند، زمینه سیاسی و قوانین رقابت بین احزاب کاملاً متفاوت است. همانطور که آقای آدامز در دهه ۱۹۸۰ تشخیص داد، همدردی با ملی گرایان شمالی هرگز برای تضمین رشد انتخاباتی شین فین در جنوب کافی نخواهد بود. علاقه ایرلند جنوبی به ایرلندی متحد، هرچند هم قوی بوده باشد، هرگز بر نیت رأی دادن آنها تأثیری نداشته است.

در سال ۱۹۸۳، آقای آدامز اعلام کرد که شین فین باید خود را به عنوان یک اپوزیسیون چپ در برابر احزاب مسلط و «سیاست‌های پول‌گرایانه تاجری» آنها قرار دهد(4). این استراتژی با همان سرعتی که

ماهنامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی: ژوئن ۲۰۲۲

آقای آدامز انتظار داشت، نتیجه نداد. در سال ۲۹۹۷، شین فین هنوز یک حزب کوچک در نظر گرفته می‌شد که با سبزه‌ها قابل مقایسه بود، و بسیار عقب‌تر از فیانا فیل و فاین گائل بود. هر چند مخاطبین خاصی در دوبلین و کورک داشت، اما این با بسیج مردمی که حزب می‌توانست در بلفاست یا دری برانگیزد، قابل مقایسه نبود.

اما بحران مالی اوضاع را تغییر داد. در جنوب، رای دهندگان شین فین از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۲۰ تقریباً چهار برابر شده است و در انتخابات بعدی احتمالاً بازهم افزایش یابد. در هر دو بخش جزیره، بین یک چهارم تا یک سوم جمعیت اکنون از شین فین حمایت می‌کنند. به این ترتیب، این یک استثنا است: هیچ تشکیلات سیاسی دیگری در اروپای مدرن هرگز از چنین حمایتی در دو دولت به طور همزمان برخوردار نبوده است.

حزب اکنون وارد مرحله جدیدی شده است که مشخص می‌کند آیا می‌تواند خود را به عنوان یک نیروی چپ تثبیت کند یا خیر. شین فین همیشه تکرار کرده است که اتحاد مجدد ایرلند هدف اصلی آن است که سایر موضوعات - به ویژه اجتماعی و اقتصادی - باید تابع آن باقی بمانند. با این حال، آرمان ملی گرایانه لزوماً با سیاست‌های مترقی که شین فین برای گسترش پایگاه خود در جنوب دنبال می‌کند، در تضاد نیست.

منتقدان استقلال به آسانی استدلال می‌کنند که در صورت جدایی از بریتانیا، ایرلند شمالی دسترسی به خدمات بهداشت ملی (NHS) را از دست خواهند داد، و بنابراین مصلحت کشور تمام در حفظ وضعیت موجود است. با این حال، با فرض اینکه شین فین در دوبلین به قدرت رسد و موفق شود یک سیستم

مراقبت بهداشتی قوی تر و برابرتر از سیستم کنونی ایجاد کند، چنین استدلالی بخش عمده‌ای از ماهیت خود را از دست می‌دهد.

حتی اگر رهبری شین فین برای وحدت ایرلند بیش از سیاست چپ ارزش قائل باشد، هیچ تضمینی وجود ندارد که رای دهندگان در جنوب با این اولویت موافق باشند. آنها به همان اندازه که علاقمند به اتحاد مجدد هستند، بی‌صبرانه منتظر پیشرفت ملموس در موضوعات اجتماعی مانند بهداشت یا مسکن هستند که دلیل نزدیکی آنها به شین فین بود.

در هر صورت، انتخابات سراسری بعدی در جمهوری ایرلند باید حداکثر تا سال ۲۰۲۵ برگزار شود و بعید به نظر می‌رسد که قبل از آن همه پرس‌پرسی برای تعیین سرنوشت برگزار شود. در شمال، آرا به نفع اردوگاه ملی‌گرایان در سال جاری به ۴۰ درصد رسید که کمی بیشتر از کل آرای اتحادگرایان است. به این بلوک احزاب غیرمتعهد، نه اتحادگرا و نه ملی‌گرا اضافه شده است: حزب اتحاد، جزء اصلی آن، در انتخابات با ۱۳,۵ درصد آرا مرتبه سوم را به دست آورد. در حالی که در جنوب، خانم مک‌دونالد پیشنهاد می‌کند که رایزنی در مورد مرزها ظرف پنج سال آینده انجام شود، حزب او تا زمانی که شانس موفقیت آن نامشخص است، قصد ندارد برای انتخاب رفراندوم عجله کند.

هدف نهایی شین فین چیزی جز تغییر مرزهای یک کشور در اروپای غربی نیست، شاهکاری که هیچ طرفی از پایان جنگ سرد نتوانسته است آن را انجام دهد، نه در اسکاتلند و نه در کاتالونیا، نه در ولز و نه در باسک. این امر قطعاً چالش بزرگی است. شین فین برای تحکیم موقعیت کنونی و تجهیز خود به

ماهنامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی: ژوئن ۲۰۲۲

ابزاری برای دستیابی به اهدافش، ابتدا باید بر موانعی غلبه کند که بسیاری از احزاب چپ در همان دوره در اروپا با آن مواجه شده اند.

*شین فین حزبی جمهوری خواه و بزرگترین حزب ملی گرای ایرلند شمالی است. شین فین به زبان ایرلندی به معنای «ما خودمان» است.

-۱

« [Predicting election outcome a precarious endeavour](#) », *The Irish Times*, Dublin, 2 juin 2007.

-۲

Kevin Bean, *The New Politics of Sinn Féin*, Liverpool University Press, 2007.

۳- مقاله «چگونه برگزیت دو ایرلند را بهم نزدیک می کند»، لوموند دیپلماتیک ژوئیه ۲۰۲۱

<https://ir.mondediplo.com/2021/07/article3810.html>

-۴

Cf. Michael Farrell, « [We have now established a sort of Republican veto](#) », *Magill*, Dublin, 30 juin 1983.

ماهنامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی: ژوئن ۲۰۲۲